

AMERIŠKA DOMOVINA

AMERICAN IN SPIRIT FOREIGN
IN LANGUAGE ONLY

AMERICAN HOME

SLOVENIAN MORNING
DAILY NEWSPAPER

NO. 6

CLEVELAND, O., THURSDAY MORNING, JANUARY 8, 1942

LETO XLV. — VOL. XLV.

TI IMAJO GLAVNO BESEDO NA VODI, NA SUHEM IN V ZRAKU

Poveljniki združene bojne sile zaveznikov na Dalnjem vzhodu. — Od leve proti desni so: Generalni major Geo. Brett (Clevelandčan), prvi pomočnik angleškemu generalu Wavellu; general Archibald P. Wavell, vrhovni poveljnik; admiral Thomas C. Hart, poveljnik skupnega brodova; general Čiang Kajšek, poveljnik kitajskih in zavezniških čet na Kitajskem.

Japonci napadajo nezavarovana mesta najraje ob nedeljah in praznikih

Washington, 7. jan. — Vojni oddelek naznanja, da so Japonci počeli do tal z bombami in strojnicami štiri mesta na otoku Luzon. Vsega skupaj so Japonci brez usmiljenja napadli in razdelili že sedem nezavarovanih mest ter ubili pri tem mnogo civilistov.

General MacArthur poroča, da si izbere Japonci nalašč nedelje in praznike za napade, ko so ljudje v cerkvah ali na cestah. Tako so bili tudi največji napadi na božični in novletni dan.

Zadnja štiri mesta, ki so postala tarča Japoncev, leže severno od ameriške obrambne linije.

Njih imena so: Baler, Santa Rosa, Calamba in Tarlac. Slednje ima 55,000 prebivalstva.

Japonci besno napadajo ameriške in filipinske čete severno od Manile, toda ne morejo nikam naprej. Japonski bombniki tudi naprej in naprej bombardirajo trdnjavo Corregidor pred zaligom Manila, toda posadka v trdnjavi, čeprav nima skoraj niti potitka, dobro odbija napade s povojskim ognjem.

Governer ne da denarja mestom

Columbus, O. 7. jan. — Governer Bricker je povedal ohijskim blagajnem nobenega denarja. "Pojdite domov," jim je rekel, "in skrčite izdatke do kosti." Državna blagajna ima \$13,000,000 preostanka in nekaj tega denarja so prosili župani.

Poreka na dopustu

Frank Lapuh iz 21272 Fuller Ave. je prišel iz Kalifornije, kjer služi Strica Sama na pogreb ocima Frank Svetka. V torsk se je po poročil v cerkvi Marije Vnebovzetje z Florence Dolgan iz poznane trgovske Anton Dolgane družine. Danes mora oditi pa zopet nazaj k armadi. Mla-đenka ga bo pač pogrešala, toda ve, da je domovina prva. Vso se rečemo mlademu paru.

NOVA REGISTRACIJA NEDRŽAVLJANOV

Washington. — Generalni zvezni pravnik Biddle je izjavil, da se vlada bavi z načrtom, da novo registrira 1,100,000 "sosvražnih tujcev" (državljanov oih dežel), ki so v vojni z Ameriko, da boli boljšo kontrolo nad njimi.

Namen te registracije bi bil, da se izda vsaki osebi nemške, italijanske in japonske narod-

JUGOSLAVIJA V VOJNI Z JAPONSKO

London. (JCO). — "The Inter-Allied Review" v številki 15. decembra 1941 poroča pod naslovom "Jugoslavija v vojni" sledče:

"Jugoslavija in Japonska nikdar nista imeli diplomatskih odnosov. Med obema narodoma napadla nam jo kaže kot najslabšo zavezničko Nemčije in Italije, kar ni nikogar iznenadilo. To pomeni še drugi dokaz, kako važno in nujno je porušiti režime, katerih cilji in načini so barbarski. A ta zadnji napad Japonske bo imel kot edino posledico vstajenje in zedinjenje ameriškega naroda, tako, da bodo njegove neizcrpne sile mobilizirane do največjih možnosti in tem omogočile zmago civilizacije nad barbarstvom.

"Vojna z Japonsko je logičen korak v sporu med dvema svetoma 55,000 prebivalstva.

Spanija protestira v Berlinu, ker so Nemci žrtvovali špansko divizijo

Madrid. (ONA) — Španska vlada je diplomatskim potom zahtevala v Berlinu pojasnila, zakaj je nemško vrhovno poveljstvo dopustilo, da je skoro vsa španska "plava divizija" na ruski fronti podlegla gladu in lahoti.

Madrid zahteva pojasnila, kako je to, da so španski vojaki od gladu umirali, ko je general Franco vendar poslal 5,000,000 peset v Berlin za obliko svojim vojakom in 10,000 ton žita za njih prehrano.

Nemški zunanj minister von Ribbentrop je zahteval od Španije denar, žito in vojaštvo kot v povračilo za pomoč, ki jo je dala Nemčija Španiji v civilni vojni.

Iz diplomatskih virov se poroča, da je od vseh vojakov španske "plave divizije," ki je bila poslana na rusko fronto, umrlo ali umira 75 odstotkov, ostali pa bodo najbrž poslani domov.

Španska vlada je prepričana, da so Nemci obdržali denar in žito zase ter pustili španske vojake brez zadostne hrane in brez oblike.

Iz Fort Dix, N. J. je prišel na dopust k svojim staršem, William R. Glavan, 828 E. 140. St. V nedeljo 11. januarja bo moral zopet nazaj.

Zaroka

Zaročila sta se Miss Mary Kužnik, hči Mr. Frank Kužnika, ki vodi gostilno na 3525 E. 81. St. in Mr. Frank Mahnič, sinom Mrs. Mary Mahnič, ki vodi delikatesno trgovino na 1136 E. 71. St.

Cilj Japoncev je zdaj baje Nizozemska Vzhodna Indija

Washington. — Ameriški vojni oddelek poroča, da zbira Japonska vojaštvo v zalivu Davao, ki je samo 600 milj od nizozemskega dela otoka Borneo in 400 milj od nizozemskega Celebesa. Vse to kaže, da je prihodnji cilj Japoncev Nizozemska Vzhodna Indija.

Japonske čete so se že izkrcale v angleškem delu otoka Borneo, ki je takoj poleg nizozemskega dela.

Nizozemska Vzhodna Indija bi bila za Japone neizmerno bogat plen, ker bi takoj dobili takoj potreben kavčug, kositer in olje.

Nacijem v Mehiki je bilo naročeno, naj postanejo mehiški državljanji

Mexico City. (ONA) — Mehiki oblasti so odkrile, da so nacisti agentje dobili iz Berlina tajno povelje v začetku leta 1939, naj postanejo mehiški državljanji. To bo najbrže vzrok vladnemu odlokmu, ki je bil nedavno izdan, da se prekliče državljanstvo vsem onim osebam, ki so bile naturalizirane po 1. januarju 1939.

To je, naravno, zadevo pa tudi druge, ki so sovražni fašizmu in lojalni prijatelji zaveznikov, dočim so bili nacijsi in fašisti v resnici vohuni za Hitlerja.

Novi uradniki

Društvo Kristusa Kralja št. 226 KSKJ je izvolilo za leto 1942 slednji odbor: Predsednik Frank Fabjan, podpredsednik Frank Jakše, tajnik John Mencin, blagajničarka Mary Stanonik, zapisnikarica Mary Zupančič; nadzorni odbor: Frank Kern, Anton Klančar, Frank Zupančič; duhovni vodja msgr. B. J. Ponikvar; zdravniki: dr. Oman, dr. F. Kern, dr. J. Seliskar ml. Seje so vsako 1. nedeljo v mesecu.

Eno letalo vsake 4 minute

Ako bomo izvedli Rooseveltov načrt, da se izdela do leta 1943 125,000 bojnih letal, 75,000 tankov in 10,000 tonaže ladjevja, bomo producirali:

Eno letalo vsake štiri minute.

En tank vsakih sedem minut.

Najmanj dve ladji na dan.

Devet bilijonov na mesec za vojno

Predsednik Roosevelt je vprašal kongres sveto \$56,000,000,000 za prihodnje fiskalno leto z izjavo, "da smo odločeni plačati katerokoli ceno, da si ohranimo naš način življenja."

NAJVEČJI PRORAČUN V ZGODOVINI SVETA

Washington, 7. januarja. — Predsednik Roosevelt je vprašal kongres za vojni proračun v vstopi \$56,000,000,000 za prihodnje fiskalno leto, \$9,000,000,000 novih davkov poleg sedanjih in posojil, ki bo dvignilo narodni dolg nad \$110,000,000,000. "To je vojni proračun," je sporočil predsednik kongresu. "Njegov obseg in sestava odvisita pa od dogodkov na bojnih poljanah po svetu. Pripravljeni moramo biti na skrajnosti."

"Danes še ne morem povedati, koliko bo ta vojna stala, ker ne morem povedati, kako se bo bojna sreca obračala. Rečem lahko samo to, da smo odločeni plačati katerokoli ceno bomo morali, da si ohranimo naš način življenja."

Predsednik Roosevelt je priznal, da je to največji proračun v zgodovini sveta. Je dvakrat tako velik, kot so nemški izdatki za vojno. Sodi se, da bomo potrošili od 2 do 5 bilijonov dolarjev na mesec.

Za narod pomeni ta proračun nove težke davke, ker bo potreba breme vojne enakomerno razdeliti, kar je tudi pravično. To pomeni tudi, da poudarjam predsednik, da se bodo morali ljudje odpovedati mnogim udobnostim in luksuznostim, da se bo moglo prenesti delo in material od produkcije za civilne potrebščine na producijo orožja in drugih vojnih potrebščin.

Sedanja davčna mera bo dvignjena na \$17,852,000,000, kar pomeni za \$9,000,000,000 novih davkov. Vrh tega bo moral nad posoditi vladu najmanj \$33,000,000,000 na nakupom bondov in drugih vladnih obveznic.

Predsednik je priporočil kongresu, da se dvigne plačilna lestvica za socialno varnost. Sedaj plačujejo za starostno pokojnino delodajalcij in delavci vsak po 1%, za brezposelno zavarovalno pa plačujejo delodajalcij 3%. To se bo moralno najmanj podvajati, je priporočilo predsednika. S tem bi se dobilo od 2 do 7 bilijonov dolarjev. Za to pa naj bi dobil delavec več od socialne varnosti, kot zdravniško oskrbo, večjo odškodnino za brezposelnost itd. Socialna varnost naj bi se dala tudi onim delavcem, ki zdaj še niso v tej kategoriji.

Predsednik je izjavil, da ne priporoča splošnih večjih davkov na vse stvari, toda naloženi pa bodo na gotove komodite.

V istem času pa je imel predsednik za narod tudi nekaj toljalnih besed, ko je reklo, da imamo dovolj vsega za normalno življenje in da zaenkrat ne bo še potreba deliti živil na karte.

VOJNI PRORAČUNI RAZNIH DEŽEL

Da se bo boljše razvidelo izdatke te vojne, poglejmo tudi vojne proračune drugih dežel za prihodnje leto.

Zedinjene države	\$56,000,000,000
Nemčija	\$30,000,000,000
Anglija	\$15,000,000,000
Druge angleške kolonije	\$3,000,000,000
Rusija	\$10,000,000,000
Japonska	\$3,000,000,000
Italija	\$2,000,000,000

Poslanik za Rusijo, je poslanik za Turčijo

Washington. — Laurence A. Steinhardt, ki je bil zdaj ameriški poslanik za Rusijo, je bil imenovan za poslanika v Turčiji. V uradnih krogih smatrajo to spremembo kot tako značilno.

Družba veselih ljudi

Kje bo v nedeljo najbolj veselo? Naša Micka pravi, ki se na razume, da ne bo nikjer na svetu take zabave, kot bo pri naših lovcih v Slovenskem domu na Holmes Ave. Tam bo imel Toplomer 7 stopinj pod ničlo. Za danes dopoldne napovedujejo do 5 do 10 pod ničlo, toda popoldne bo skočil Toplomer na 5 nad ničlo.

Vreme

Danes zjutraj ob dveh je kazal Toplomer 7 stopinj pod ničlo. Za danes dopoldne napovedujejo do 5 do 10 pod ničlo, toda popoldne bo skočil Toplomer na 5 nad ničlo.

NEMCI SO MASAKRIRALI 95,000 RUSOV

Moskva, 7. jan. — Vjačeslav Molotov, komisar za tujezemsko zadave, je podal v javnost številke, ki kažejo, da so Nemci v času okupacije ruskega ozemlja pomorili 95,567 civilistov v 13 mestih. Molotov dolž nemško vladlo, da je dala svoji armadi to zavoj na dno jame, z obrazom nizvod, nakar so jih postrelili. Na tripla so nametali nekaj prsti, nakar so ukazali drugi grupe, da se vlegla v jamo. Tako je šlo po vrsti, dokler ni bila jama polna trupel.

Na Slovaškem je narod razburjen radi velikih izgub vojaštva na fronti

London. (ONA). — Iz Slovaške prihajajo poročila o velikem nezadovljivosti med narodom, ker je že toliko slovaških vojakov padlo na ruski fronti. Slovaška vladna, ki sodeluje z Nemčijo, je izdala izjavo, da govorce o slovaških žrtvah na ruski fronti niso resnične.

Toda da vladna ve, da je narod razburjen, priča dejstvo, ker je bilo preklanceno pobiranje demarnih prispevkov za vojake na fronti in tudi pobiranje zimske obleke po hišah je bilo odloženo.

Poroča se tudi, da je bil poziv komisarja Heydricha, da morajo na Češkom in Moravskem ljudje izročiti vse smučke, brez odziva. Ljudje so ali smučke poskrili, ali pa so jih razbili raje, kot bi jih dali Nemcem.

Nove uradnice

Društvo Kraljice Miru št. 24 SDZ je izvolilo za leto 1942 slednji odbor: Predsednica Agnes Žagar, podpredsednica Theresa Lekan, tajnica Jennie Milavec, blagajničarka Josephine Winter, zapisnikarica Mary Filipovich, nadzornice: Mary Paulin, Mary Skufca, Veronica Skufca, zastavnici: Veronica Skufca in Mary Skufca, zdravnika dr. Perko in dr. Skur, zastopnici skupnih dru

'AMERIŠKA DOMOVINA'

AMERICAN HOME
SLOVENIAN DAILY NEWSPAPER
JAMES DEBEVEC, Editor

6117 St. Clair Ave., Published daily except Sundays and Holidays Cleveland, Ohio.

N A R O Č N I N A :
Za Ameriko in Kanado, na leto \$5.50. Za Cleveland, po pošti, celo leto \$7.00.
Za Ameriko in Kanado, po leta \$5.50. Za Cleveland, po pošti, po leta \$3.50.
Za Cleveland, po raznolitih: celo leto \$5.50; po leta \$3.00.
Za Evropo, celo leto \$7.00.
Posamezna številka 3c

S U B S C R I P T I O N R A T E S :
United States and Canada, \$5.50 per year; Cleveland, by mail, \$7.00 per year
U. S. and Canada, \$3.00 for 6 months; Cleveland, by mail, \$3.50 for 6 months
Cleveland and Euclid, by carrier \$5.50 per year, \$3.00 for 6 months
European subscription, \$7.00 per year.
Single copies, 3c

Entered as second-class matter January 5th, 1909, at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of March 3d, 1878.

83

No. 6 Thur. Jan. 8, 1942

Nemci bodo šele začeli čutiti zimo v Rusiji

Ruska ofenziva, ki je potisnila Nemce nazaj vzdolž vse fronte, se brez prestanka nadaljuje. Rusi sicer niso nikjer posebno napredovali, toda polagamo pa stalno napredujejo pri Leningradu, pri Moskvi in na južni fronti. Vas za vasjo jemljejo Nemcem. Ruska ofenziva je kot mogočen traktor, ki se ne ustavi niti v največjem blatu, ampak počasi, pa brez vsakega zadražja rine naprej in naprej.

Rusi so že izjavili, da je Moskva varna pred Nemci do spomladi in če bo šlo v tem tempu naprej, bo kmalu izven nevarnosti tudi Leningrad.

Mraz in sneg je vedno bolj čutiti na ruski fronti. V januarju so šele čuti ruska zima, ki reže v mozež in kosti. Na tisoče, da, na sto tisoče nemški vojakov bo to občutilo na svoji koži. Niti toliko časa ne bodo imeli, da bi se vlegli in zmrznili. Kar stope se bodo njih telesa spreminjala v led, kot se je spremenila Lotova žena v solnat steber, ko se je ozreal nazaj v gorečo Sodomo in Gomoro.

Ruske čete na smučkah in pa ruska konjenica sta dali Nemcem po repu. Rusi, ki so dobro vedeli, kaj bo zaigrala ruska zima Nemcem, so se umikali pred Nemci v notranjost dežele, da so jih izvabili kolikor mogoče dlje od prometnih zvez z zaledjem. Prav do Moskve so jih pustili, vedno se umikajoč samo toliko, da niso prišli Nemci preblizu Moskve, nikar šele v Moskvo samo. Isto strategijo so pokazali pri Leningradu.

Rusi so dobro vedeli, da se Nemci zanašajo na svoje mehanizirane kolone. Vedeli so tudi dobro, da tank, truk in avto v težkem ruskom mrazu in snegu ne bo igral nobene vloge. Sami so pa imeli v rezervi konjenico, ki se lahko giblje v snegu in mrazu. En dober konj je zdaj več vreden na ruski fronti kot sto največjih tankov.

Medtem ko Nemci šele zbirajo po rajhu in zasedenih deželah smučke, imajo Rusi že v akciji dobro izvežbane čete na smučkah, ki sredi noči neslišno pridrse sredi sovražnih kolon in začno z uničevanjem na levo in desno.

Dalje imajo Rusi posebno izvežbane čete za nočno bojevanje. Te se v gluhu noči priplazijo skozi gozdove tik do Nemcev in jih z naglim, pa uničevalnim napadom bolj preplašijo kot z vsem drugim. Morala nemškega vojaka zelo trpi, ker se ne čuti varnega pred srditimi Rusi niti ponoči.

Značilno je poročilo, nekega nemškega časnikarskega poročevalca s fronte, ki je zapisal: "Z ozirom na dobro izvežbane in utrije sibirske čete, ki so špecjalno trenirane za nočno bojevanje po gozdovih, si lahko predstavljate, proti čemu se mora boriti nemški vojak in koliko trpi telesno in duševno. Nikdar niso varni pred napadom. Niti za ranjence ne morejo dobro preskrbeti, ko Rusi iznova napadejo. Nemški vojak nima časa niti za spanje niti za jed."

Da je Hitler izgubil na ruski fronti že svoje najboljše vojake, kaže poročilo iz bojev pri Kalinjinu. Ko so tam napadli Rusi neko nemško divizijo, je ta pometala orožje proč in se razkropila na vse strani. V tej diviziji so bili sami mladi naci, starci po 17 in 18 let.

V Moskvi se vidi zopet normalno življenje. Tovarne, ki so bile že zaprle radi nevarne bližine Nemcov, zopet obratujejo.

Ko so Nemci začetkom decembra tožili o strupenem mrazu v Rusiji, so jih ti tolažili: "To niše nič, bratci! Počakajte do januarja, če hočete videti pravo zimo!" Kot je videti se Nemcem prav nič ne ljubi slediti temu prijaznemu vabilu in si na vso moč prizadevajo priti iz nje. Toda niti beg ni vselej mogoč.

Da se ne pozabi...

Gonja proti slovenskim publikacijam se pa ni nehala samo tam, ampak se je obrnila tudi proti pisateljem samim. Naj navedemo slučaj slovenskega pisatelja Franceta Bevka. Kot urednik slovenskega humorističnega tečnika "Čuk na pal'ci," je bil leta 1925 obsojen na goriški sodniji na štiri mesece ječe. Prizivno sodišče je obsodilo potrdilo. Ko je to kazenski prestal, se je naselil v Trstu. Policija mu je opetovana prebrskala hišo, ker so ga sumili, da je poročevalc za jugoslovansko časopisje. Kot v dokaz te obdolžitve je policija zaplenila več številki "Ljubljanskega zvona" (književna revija v Ljubljani), v katerih je imel France Bevk dve kratki črtici. Radi tega je bil Bevk izgnan iz Trsta z učakom, da se ne sme nikdar več povrniti.

Njegovo stanovanje v Gorici je bilo tudi večkrat preiskano in ponovno so ga klicali na policijo, ker je bil predsednik "Goriške matice." Na 18. septembra 1930 so ga poklicali pred konfinacijsko komisijo v Gorici. Komisija ga je spoznala krivim, da je širil uporne ideje v korist slovenske narodnosti ter da je javno deloval s svojim književnim delom proti italijanskemu narodu. Radi tega je bil oster ukor in postavljen je bil pod strogo policijsko nadzorstvo. Pred sončnim vzhodom ni smel nikdar zapustiti svojega stanovanja, niti ni smel ostati zunaj po sončnem zahodu. Ni smel obiskati nobenih javnih prostorov in če je hotel in ostal je v Gorici, je

BESEDA IZ NARODA

Federacija slovenskih domov

Federacija slovenskih narodnih domov v Clevelandu in okolici je imela svojo zadnjeno sejo v petek, 19. decembra 1941 v Slovenskem domu na zapadni strani mesta Cleveland.

Na tej seji se je soglasno sklenilo, da se bo apeliralo na vse slovenske domove, da v vojnem času Amerike vsak dan razobesijo na poslopju ameriško zastavo. Obenem se tudi apelira na vodstva naših domov, da imajo v zborovalnih dvoranah in v dvoranah, kjer se vršijo prieditte, tudi na vidnem kraju ameriško zastavo. S tem bomo Sloveni skupno pokazali, da se zavedamo težkega vojnega položaja v Ameriki.

Federacijska seja je tudi odobrila sklep, da se apelira na vse slovenske domove, da opozorijo vsa društva in skupine, ki zborujejo v posamenih domovih, da kupijo obrambne varčevalne bonde Združenih držav. Ko bodo društva kupila omenjene bonde, naj tajniku doma, v katerem zborujejo, takoj sporočijo nakupno vstopo. Vsak posamezni dom bo potem sporočil te vso tajniku federacije slovenskih narodnih domov, ki bo vodil statistiko nakupljenih bondov ter isto od časa do časa poročal v naših slovenskih časopisih v Clevelandu. Na ta način bomo lahko vedeli za koliko tisoč dolarjev so naši slovenski društva v Clevelandu in okolici kupila obrambnih varčevalnih bondov.

Zato se priporoča vsem tajnikom naših domov, da sestavijo seznam vseh društev in skupin, ki zborujejo v njih domu, prvič, da jih opozore na nakup teh bondov, drugič, da vpišejo vstopo, za katero je društvo kupilo.

Seja federacije slovenskih narodnih domov je razmotrivala še druge važne probleme, ki nastajajo pri posameznih domovih. Zastopniki so si izmenjali svoja mišljena, nakar so sprejeli pogojne predloge, katere zanesajo pred seje direktorija. Na ta način bodo domovi skupno nastopali pred slovensko javnostjo za dobrobit domov in vseh oziroma.

Končno pa naznanjam vsem članom Slovenske zveze društev Najsvetješega Imena, da si že danes rezervirajo nedeljo, 25. januarja, za glavno sejo naše zveze. Sej se bo vršila pri fari sv. Lovrenca v Newburghu na omenjeno nedeljo popoldne po cerkveni pobožnosti v cerkvi sv. Lovrenca. Pridite na to sejo vse, ki vam je mogoče, da si bomo napolnil kar najboljše načrte za prihodnje poslovno leto. Na svidenje,

Končno pa želim vsem članom Slovenske zveze društev Najsvetješega Imena, da si že danes rezervirajo nedeljo, 25. januarja, za glavno sejo naše zveze. Sej se bo vršila pri fari sv. Lovrenca v Newburghu na omenjeno nedeljo popoldne po cerkveni pobožnosti v cerkvi sv. Lovrenca. Pridite na to sejo vse, ki vam je mogoče, da si bomo napolnil kar najboljše načrte za prihodnje poslovno leto. Na svidenje,

Michael Kolar, pred.

Za zvezo dr. Najs. Imena

Že danes opozarjam vse članstvo Slovenske zveze društva Najsvetješega Imena na veliko slovestnost, ki se bo vršila v nedeljo, 18. januarja, v Publici auditoriju v Clevelandu.

Torej cenjeni rojaki, farani in prijatelji, pridite, boste videli moč Amerike in kako živijo in delajo vaši sinovi ali sorodniki in prijatelji pri vojnih. Slike bodo trajale dokler se vam bo hotelo, ker plesa ne bo. Bo pa tudi pristna dobra domača postrežba. Vstopnina je samo 25c. Pričetek ob 7:30 uri zvečer v nedeljo, dne 11. januarja v dvorani Sv. Kristine.

Končno želim vsem članom, prav veselo in zadovoljno ter zdravo novo leto 1942. Se vidimo v nedeljo, 11. januarja. Frank A. Hochevar, tajnik

Ijen zajuter za vse udeležence. Zvečer se nam pa obeta lepa zabava, kajti brat Anton Grdin bo kazal lepe, nove slike in kot je povedal, današnjim razmeram primerne; kot na primer, življenje vojakov, priprave v raznih taboriščih, itd. Kazal pa bo seveda tudi slike iz naše lube, žalostne domovine, kakor tudi več drugih.

Torej cenjeni rojaki, farani in prijatelji, pridite, boste videli moč Amerike in kako živijo in delajo vaši sinovi ali sorodniki in prijatelji pri vojnih. Slike bodo trajale dokler se vam bo hotelo, ker plesa ne bo. Bo pa tudi pristna dobra domača postrežba. Vstopnina je samo 25c. Pričetek ob 7:30 uri zvečer v nedeljo, dne 11. januarja v dvorani Sv. Kristine.

Končno želim vsem članom, prav veselo in zadovoljno ter zdravo novo leto 1942. Se vidimo v nedeljo, 11. januarja. Frank A. Hochevar, tajnik

Članom društva Srca Jezusovega

Našim članom, posebno tistim, ki ne zahajate na seje bi rad nekaj povedal takoj v začetku leta, da ne bo potem nepotrebnih prerekanj.

Vsem, ki se zanimate za svoje društvo, je gotovo že znano, da je naš bivši tajnik vsled bolezni odklonil ponovno izvolitev. Njegovo delo sem prevzel podpisani, ker je bila tako želja članstva, ki je bilo navzoče na glavnem letni seji. Da pa bom mogel voditi zaupani mi urad v korist društva in zadovoljstvo članstva, zato vas prosim, člani, da tudi vi od svoje strani sodelujete z menom.

Res je bil praznik Imena Jezusovega že zadnjo nedeljo, toda društvo Najsvetješega Imena, kajti ta dan pristopijo vse člani ter prekoristne organizacije k mizi Gospodovi. To ni samo za nas v Clevelandu, ampak za vse članstvo sirovilka 71 prvič povabil številki 568 na večerjo.

Telefonistka je večkrat slušala pogovore in je zaznamenjala, da je vse opominjam, da se odzove vse brez izjeme prihodnjo nedeljo. Ta nedelja je posebej posvečena vsem društvom Najsvetješega Imena, kajti ta dan boječa in združna. "Z njim takoj, kakor z menoj in Gospodom," je pravila telefonistka blagajnica. "Več kot leta me je snubil in sedaj bo trajalo še štiri mesece, pa bova in žena."

Rada bi zvedela, kaj se je določilo med njima, je premisli telefonistka, ko je številki 71 stopnila v dvigalo. Gotovo spravila.

Céz dobr dve minut je pila številki 71 iz restavracije.

Mladci mož je bil zamrzel, da je jezno štel proti stopnji. Kmalu je zamigljajala njen številka na telefonski deski.

"Halo," njegov glas je zbenil neprijetno. "Recite mi, kaj mu vratarju, naj mi presnuti listek za nočni vlak v Liverpool. Moja prtljaga pojde v New York. In pošljite mi kaj slugo, da mi bo takoj pravil moje stvari za odhod.

Torej sta se vendarle skopili in je mislila telefonistka, da! Ona je vanj gotovo zaznila. Saj vidim, nisem zastonj tako dolgo zaljubljen v Gerald! In on jo ima rad, čeprav hoče zdaj v Ameriko in ji še z bogom ne reče.

Kralj Kralj je zamigljajala njen številka 71. "Halo?" je vprašala številki 71.

"Sluga pride v nekaj milih." "Ah — da — hvala."

Njegov prvi "halo" je veden. Gotovo je pričakal nekaj drugega kakor poročilni slugi. Kakor da je ne davnilnilo, je telefonistka zvonila na številko 568.

"Halo?" je bil odgovor.

"Ali je tam številka 568?"

"Ne, tu je soba številka 568."

"Oprostite, da sem vlagovala," se opravljajoča telefonistka. Ta ženska je jokala.

rekla sama pri sebi telefonistka, in je upala, da je to on. Ali sta neumna oba? Kakor da je Gerald. Nobeden noč začne oba sta preveč ponosna, da bo ona jutri zjutraj budila, ne bo njega več tu.

Nekaj časa je premisli, potem pa je istočasno pozvala na številko 71 in 568.

Dvoje glasov je reklo:

"Halo?" Nato pa je nastal odgovor.

"Dragi!" je ponovila številka 71 nekoliko plaho. "O," je kralj številka 568.

"Ah, ljubica!" je začepila številka 71. Tisto intencijo.

Sprejemata člane od 6. do 16. leta. Da pa ta pomembna ustanova ne zaostaja za časom, je bilo sklenjeno na letni seji, da nabavimo tudi mi nekaj obrambnih bondov. S pevskim pozdravom,

J. Sever, tajnica.

Ljubezen po telefonom

Telefonistka hotela Super si je počasi in skrbno pudrila nosok; ne morda zato, ker bil nosek tega potreben, temradi tega, ker je imela v zrcadlu slike mladega moža. Češ je o mesece bova mož in žena, si mislila, potem je hitro zapudrnicu v klicala v telefon.

Od strani je videla kako rdeče oblečena dama hitro

pila v restavracijo. Številka

568 je pomisnila, Obed s štev

71 je bil nekam hitro

čakan. Telefonistka je pozvala

skoro vsakega hotelskega gospodarja

SATAN IN ISKARIOT

Po nemškem izvirniku K. Maye

In potem sva sedla poleg nje ga in čakala, da bi se zavedel. Dolgo je trajalo, da je odprl oči.

Segel je z rokami k čelu in buljil v nazu. Polagoma se mu je vračala zavest, spoznali na ju je, grdo je zaklel, skočiti je misil na noge, pa omahnil je in oblezal.

"Mirno ležite, master," sem mu dejal. "Smrt vam tiči v prsi, in čim več se gibljete, tem hitreje bo pri kraju z vami."

Pogledal je po sebi, opazil kri in povoje, razmišljaj pa gledal naju ter vprašal s tihim, zasta jočim glasom:

"Kri — kri — ? Odkod — ?" "Iz vaših prsi."

"Od — od koga — ?"

"Brat Thomas vas je zabodel

"Tho-Tho-mas — ?" Moj brat — ?"

Zaprl je oči in molčal.

Počasi mu je prišlo strašno grozno dejstvo do zavesti. Pa naju je spet pogledal, besen srd mu je stopil na še vedno diabolico lepi obraz, zaškrтал je z zombi.

"Proklet naj bo — ! Morilec — ! Juda Iskariot — ! Vama me je izdal — !"

"Tisto bi še ne bilo prehudo. Najbrž vas ni samo izdal na ma, ampak vas izročil tudi smrti. Obračunajte z življem, master!"

"Kje — kje je — ?"

"Zbežal je. Odjezdil je na vašem konju."

Pomisljal je.

"Da da — ! Spominjam se — . Konj se mu je spotaknil, razahal sem, da bi mu pomagal — . Sprva sva se za konja, — pre rivala sva se — . Sam bil rad zbežal, mene pa pustil — . Za jahal sem — . In od tistega trenutka dalje ne vem nič več — ."

Počasi, mukomo je govoril in v odmorih. Hropel je.

"Strah mu je šinil po obrazu. Sklonil se je — ?" je hlastnil. "Kje je moja suknja — ?"

"Poleg vas leži."

"Sem mi jo dajte — sem mi jo dajte — ?" je hropel.

Dal sem mu jo.

"S tresociimi se rokami jo je pograbil in nekaj iskal po žepih. Nič ni našel."

Zastokal je.

"Prazno — prazno — ! Odne sejo je — ?"

"Kaj?"

"Listnico z denarjem — ."

Omahnil je na tla.

"O Juda — ! O izdajalec — !"

In jaz — jaz sem njegov — .

"Cigav je bil denar?"

"Moj — moj — ?"

Ampak ukraden! Ugrabljen!"

Molčal je in dvakrat sem moral ponoviti, da mi je odgovoril.

"Kaj vam to mar, vi — vi — ?"

Poleg njega je ležal njegov nož, ki sem mu ga potegnil iz pasu. Zagledal ga je, segel po njem in zamahnil.

Ranjen je bil, mnogo krvi je izgubil, slab je bil, pa še krepko sem moral prijeti, da sem mu nož izvil.

"Ne mučite se, da bi nam po kazali svoje prijateljstvo!" sem mu povedal. "Poznamo vas, ni nam še treba z nožem v roki dopovedovati, da nas sovražite — ?"

Borba z nožem ga je zdelala, kri se mu je močnejše ulila, upahan je zaprl oči.

Ustavljal sem mu kri, kakor sem pač mogel z nepolnimi sredstvi, ki so mi bila na razpolago. Vnes je govoril kakor odseten, počasi, v odmorih in z

rahlim glasom:

"Ujet — ! Prijela sta me — ! Winnetou in Old Shatterhand!

Izopal me je, — zabodel — ! Thomas, — brat — ? Prokleti Juda, — prokleti Iskariot — ! Maščevanje — maščevanje — ?"

Bledlo se mu je, pol nezavesti je govoril. Morebiti se je dalo kaj izvabiti iz njega, kar bi nam koristilo.

Poskusil sem.

"Vzel vam je vaš delež na Hunterjevem denarju — ?"

"Da — Hunterjev denar!" je kimal z zaprtimi očmi.

"Čeprav je sam tudi toliko dobil — ."

"Da — ! Prav toliko — ." "In vse drugo ima Jonatan — ."

"Jonatan — ! Vse — vse — ! Maščeval se bom, maščeval — ?"

"Da, maščeval se bom! Za njim pohitimo k — ."

Napeto sem čakal.

Rahlo je dahnil:

"K White fork — . Flujo blanco — ."

"Kjer ima židinja svoj grad — ."

"Da! Svoj grad, — svoj pueblo."

Nenadoma se je menda spet zavedel. Široko je odprl oči, mi strmel v obraz in se zadrl:

"Kdo si?"

"Saj me poznate!"

"Da, — poznam vas — ! Old Shatterhand — Winnetou — ! Hudič — hudič — hudič — !

Kaj me izpraseš — ? Pusti me pri miru!"

"Maščeval sem bom nad Thomasom, nad vašim bratom — ."

"Maščeval — ? Da — da — . Pohitita za njim, — ustrelita ga — vzemita mu denar in ga prisnesi — ."

Pa spet mu je zablrela za vest. Stisnil je pesti.

"Ne ne — ! Nič ne povem, čisto nič — ! Naj uide Thomas!

"Niste zahajali. Ko ste se obrnili h konju in stopili v strezen, vas je udaril s puškinom, kipotom po glavi. Zgrudili ste sva, da se je sklonil k vam, tistikrat vam je zabodel nož v prsi."

Strah mu je šinil po obrazu.

"Sklonil se je — ?" je hlastnil.

"Kje je moja suknja — ?"

"Poleg vas leži."

"Sem mi jo dajte — sem mi jo dajte — ?" je hropel.

Dal sem mu jo.

"S tresociimi se rokami jo je pograbil in nekaj iskal po žepih. Nič ni našel."

Zastokal je.

"Prazno — prazno — ! Odne sejo je — ?"

"Kaj?"

"Listnico z denarjem — ."

Omahnil je na tla.

"O Juda — ! O izdajalec — !"

In jaz — jaz sem njegov — .

"Cigav je bil denar?"

"Moj — moj — ?"

Ampak ukraden! Ugrabljen!"

Molčal je in dvakrat sem moral ponoviti, da mi je odgovoril.

"Kaj vam to mar, vi — vi — ?"

Poleg njega je ležal njegov nož, ki sem mu ga potegnil iz pasu. Zagledal ga je, segel po njem in zamahnil.

Ranjen je bil, mnogo krvi je izgubil, slab je bil, pa še krepko sem moral prijeti, da sem mu nož izvil.

"Ne mučite se, da bi nam po kazali svoje prijateljstvo!" sem mu povedal. "Poznamo vas, ni nam še treba z nožem v roki dopovedovati, da nas sovražite — ?"

Borba z nožem ga je zdelala, kri se mu je močnejše ulila, upahan je zaprl oči.

Ustavljal sem mu kri, kakor sem pač mogel z nepolnimi sredstvi, ki so mi bila na razpolago. Vnes je govoril kakor odseten, počasi, v odmorih in z

Na sveti večer sta se spet našla

(Konec.)

Manzonijevem gledališču neko delo Oscarja Wildea. V izložbah knjigarn je videti mnoge nemške knjige. Ljudje jih tudi mnogo kupujejo.

Kadar se v gostilnah iz radija oglašajo vojna poročila, se mora vsakodobno molče dvigniti. Plešati je prepovedano in to celo v družinskom krogu. Kave primanjkuje povsod. Namesto nje ponujajo likerje, čaj ali kakšno nadomestilo. Kruh je rumenkast, pomešan s kozurno moko, vendar dober. Testenine imajo sivo barvo. Gospodinje se pritožujejo zavoljo pomanjkanja sladkorja in milo ima svoj vrsten duh. Zbiranje zalog je prepovedano z najstrožjimi kaznimi, toda od časa do časa gre kakšna govorica naokrog in zaskrbljene gospodinje pohite, da nakupijo tega ali onega blaga, ki bi ga lahko zmanjkal.

Čeprav so letalski napadi redki, je zvečer vse nanje pripravljeno. Kadar zatuljajo si rene, pohite eni takoj z odejami, blazinami in živežem v kleiti, drugi se počasi oblačijo in ne gredo dol, dokler ne zagrimijo strelli, tretji se v postelji obrnejo in nadaljujejo svoje spanje.

Nekaj čisto blizu je bilo slišati skrivnostno toženje. Martin je neodločno obstal, nato je pograbil puško in stopil v noč. Tedaj je spoznal. Ona je bila. Zasmilila se mu je, zakaj ležala je na mrazu in jokala. Zaradi njega. Odložil je puško in stopil v šupo. Opazil jo je v medlem svitu mesečine. Sklonil se je nad njo.

"Mara, kaj pa misliš, saj je tu mraz! Pojdji na toplo."

Jokala je, ne da bi se zmenila zanj, Martin pa jo je tolažil in misil na tiste ure, ko mu je bila najdražja. Kako je moglo storiti!

"Mara!" je govoril. "Mara, saj si moja, na toplo pojdi!"

"Ne, ne," je hlipala v solzah. Telo ji je drgetalo v silovitih krčih.

Martin se ni obotavljal. Objel jo je in jo v narocju ponesel v sobo. Ko mrtva mu je ležala na rokah. Nato se ga je oklenila kakor otrok. Poljubov ni hotel biti ne konca ne kraja.

To noč v koči na hribu ni ugasnila luč. Martin in Mara sta praznovala sveti večer. Nič imela ne božičnega drevesca, ne jaselca, imela pa sta mnogo več. Imela sta ljubezen, ki jo je oživeljo njuno nerojeno dete. To dete ju je privedlo na pravo pot, zakaj Martin je bil čisto trdno sklenil, da še drugi dan odvede Maro domov in ob tej prilikai nagovoriti starega Kržana. Vedel je, da mu gruntar ne bo nasproten.

V dolini so zvonili zvonovi, polnočnica je bila. V koči je donela ubranu božična pesem. Mara je pela pobozojo in zbrano, Martin pa je s svojim basom "popravljal". V njunih srečih je bila sreča.

V hribih je hriplavo lajal lisjak.

Zimski dnevi v Milanu

Milan v januarju. — Ni je hladnejše stvari od milanske megle. Toplomer je pod ničlo, zahajajoče sonce daje slavnemu milanski katedrali čudno nerensnični videz v bledu in vlažni rdečini zime. Avtomobili skoraj ne motijo prometa. Tisto malo, kar jih vidis, so pobarvani belo in so opremljeni s pripravami za proizvajanje metana.

Scala je še vedno središče modernega in umetniškega zanimanja v Milanu. Njena velika novost je, da pričenja svoje predstave ob 19. in da ne zahteva večerne oblike. Na koncertnih programih niso angleških in francoskih skladb. Edino Emma Grammatica uprizarja v

ke v svojih rokah in skušal utažiti njeno divjo žalost. Nemirna senca je šla preko vseh obrazov in izginila. Ljudje nočijo postati šibki, izogibajo se strahu in izrazov sočutja.

Po cestah vozijo mnoge konjske vprege premog. Sobe so toplo zakurjene. Zjutraj lahko po mili volji prižgeš luč. Ker so cestno razsvetljavo ukinili, je treba v jutranji temi na delo in poslih s svetilko v roki. Ljudje zavoljo zatemnitve ne vabijo v goste po 10. zvečer.

Taksiji ne vozijo več, kar je zelo neprijetno za ljudstvo, ki je navajeno zvečer dolgo bdec. Toda ljudje se upirajo težavam. "Če tega blaga ne dobimo, si kupimo pač drugo podobno. Človek se vsega dobro privadi." Tako govorijo. Lepe želzne vrtne ograje so izginile, vojna proizvodnja jih rabi. Nadomestili so jih z leseniimi ograjami ali začasno z bodečo žico.

Čeprav so letalski napadi redki, je zvečer vse nanje pripravljeno. Kadar zatuljajo si rene, pohite eni takoj z odejami, blazinami in živežem v kleiti, drugi se počasi oblačijo in ne gredo dol, dokler ne zagrimijo strelli, tretji se v postelji obrnejo in nadaljujejo svoje spanje.

Nekaj čisto blizu je bilo slišati skrivnostno toženje. Martin je neodločno obstal, nato je pograbil puško in stopil v noč. Tedaj je spoznal. Ona je bila. Zasmilila se mu je, zakaj ležala je na mrazu in jokala. Zaradi njega. Odložil je puško in stopil v šupo. Opazil jo je v medlem svitu mesečine. Sklonil se je nad njo.

"Mara, kaj pa misliš, saj je tu mraz! Pojdji na toplo."

Jokala je, ne da bi se zmenila zanj, Martin pa jo je tolažil in misil na tiste ure, ko mu je bila najdražja. Kako je moglo storiti!

"Mara!" je govoril

Za las je manjkalo

ROMAN

Pričakoval je odgovora na pismo v sredo. Ker pa pisma ni bilo, je postal skoro brezumen, otopel, in ko je prišel sodnik Galpin ni mogel iz njega izvleči ene same besede. Ves dan ni drugač zavžil kot nekoliko juhe in čašo kave. Ko je sodnik zapustil celico, se je gospod Boiscoran vsedel in si podpril glavo z rokami, a gledal je proti oknu. Tako je sedel ure in ure, tako globoko zamišljen, da niti opazil ni, ko so mu prinesli luč. In v takem stanju se je še vedno nahajjal, ko je nekoliko po deseti uri zvečer slišal, da se premičejo zapahi. Tekom svojega bivanja in ječi se je že toliko seznanil s pravili v zaporih, da mu je bilo znano vse. Dobro je vedel, kdaj dobiva jed, ob kateri urki je prihaja Trumence, da očisti njegovo celico in kdaj naj pričakuje sodnika. Ko se je naredila noč mu je bilo znano, da je sam svoj gospodar do prihodnjega jutra. Toda tako pozen obisk mu mora na vsak način prinesti nenačadne novice, mogoče svobodo, ki je seveda za jetnika najboljša posetnica.

Boiscoran se zgane. Ko je dognal, da prihaja ječar, je radovalno vprašal:

"Kdo me želi videti?"

Blangin se priklone. Bil je tako vladjen ječar. Potem pa reče:

"Gospod, pripeljal sem vam obiskovalko."

Ječar se umakne nekoliko vstran, da naredi prostor za Diana, ali bolje, ječar jo je potisnil v celico, kajti videti je bilo, da ni imela toliko moči, da bi sama šla naprej.

"Obiskovalka?" vpraša gospod Boiscoran.

V tem trenutku dvigne ječar svojo leščerbo in ubogi gospoda Boiscoran je spoznal svojo začrtenko.

"Ti," vzklikne, "ti si tu?"

In Jacques stopi nazaj. Bal se je, da ga je premotil neverjetni sen ali da se mu prične mešati v glavi, kakor se to zgoditi dostikrat v možganih ljudi, ki preveč trpijo.

"Diana!" je komaj zašeplil, "Diana!"

Ako bi njeno lastno življenje, za katero ji ni bilo prav ničesar, pač pa Jacquesovo življenje bilo odvisno od ene same besede v tem trenutku, Diana je ne bi mogla spregovoriti. Njeno grlo je bilo skoro zadušeno, njeni ustnice se niso mogle premikati. Zato se je ječar čutil dolžnega, da je odgovoril na njene mestu:

"Da, gospod Boiscoran," tuje gospodična Chandore.

"In ob tej uri, v mojem zaporu?"

"Nekaj važnega vam ima sporočiti. Prišla je k meni —"

"O Diana!" jecija Jacques.

"Kakšna dragocena priateljica —"

"Dovolil sem," je nadaljeval Blangin, da jo na skriven način pripeljem sem. Je sicer velik zločin to, in če se bo kdaj zvedelo —. Toda četudi je človek ječar, pa ima vseeno srce. To vam povem, ker mogoči mladi gospodični to ni znano. Ako se o vsej zadevi ne bo molčalo, tedaj jaz lahko zgubim svojo službo. Siromak sem in moram živeti zeno in otroka."

"Vi ste najboljši mož na svetu!" vzklikne zdaj gospod Boiscoran, ki sicer ni ničesar vedel, da je dobil Blangin že visoko ceno za svoj čin. "In na dan, ko zopet pride na svobodo, vam bom dokazal, da oni, katerim ste bili izkazali uslugo, nikar niso nehvaležni."

"Popolnoma sem vam na poslužbo," odvrne ječar skromno. Polagoma je Diana zopet zbrala svoje misli. Kar najbolj mehko nagovori Blangina:

"In sedaj naju zapustite, dobro priatelj."

Kakor hitro je ječar zginil in ne da bi pustila gospod Boiscoranu, da bi spregovoril eno samo besedo, je začela s tihim glasom:

"Jacques, stari ata mi je povedal, da če prideš k tebi zvečer in sama, da pri tem riskirat, da zgubim tvoje spoštovanje in da boš nizkotno mislil o meni."

"Ah, pa vendar tudi ti nisi tako mislila!"

"Seveda, stari ata ima več skušnje kot pa jaz, Jacques. Vendar se nisem obotavljal in tu sem! Še v večjo nevarnost bi se podala, kajti na tehtnici je tvoja čast, in tvoja čast je tudi moja, tvoje življenje je moje življenje. Tvoja bodočnost je v nevarnosti, torej najniha bodočnost, najina sreča, vse naše upanje."

Nepopisno veselje je bilo čitati na licu jetnika.

"O Bog," vzklikne, "en sam tak trenutek poplača vrsto let trpljenja."

Toda Diana je prisegla, da bo na vsak način dognala od Jacquesa, zakaj dosledno molči in je torej nadaljevala z govorom:

"Pri svetem spominu na mojo mater ti zagotavljam, Jacques, da nisem nikdar niti za trenutek dvomila o tvoji nedolžnosti."

Nesrečni mož je bil videti potrt.

"Ti, da," odvrne, "toda kaj pa drugi? Kaj misli gospod Chandore?"

"Ali misliš, da bi bila jaz sedaj pri tebi, ako bi on mislil Republic ogromno novo tovarno i z ključno da producira oklepne plošče, da dodaje nove plavže, da izgotovi več jekla in elektrofurnezi izdelajo sedemkrat toliko, da dela vse v svoji moči, da omogoči 71,000 Republic uslužbenec napravljati jeklo in več jekla, da pomagajo dati 'več produkcije za zmago'."

"Tvoj oče je postal v Parizu za vsak slučaj, ako bo treba nastaviti apel na kakem višjem mestu."

Jacques pa zmaje z glavo in reče:

"Nahajam se v zaporih v Sauvetterie obtožen starašnega zločina, toda moj oče je postal v Parizu! Mora biti že res, da me nikdar ljubil ni, in vendar sem bil vedno pokoren sin vse do te strašne katastrofe. Nikdar ni imel prilike pritoževati se radi mene. Ne, ne, moj oče je nemoj."

Diana nikakor ni smela dovoliti, da bi Jacques na ta način nadaljeval z govorom.

"Čuj me, Jacques," reče. "Daj, da ti povem, zakaj sem riskirala ta usodepolni korak, ki ima lahko najbolj nevarne posledice. K tebi prihajam v imenu vseh tvojih priateljev, v imenu gospoda Folgata, slavnega odvetnika, katerega je pripeljala twoja mati iz Pariza; in v imenu gospoda Magloire, v katerega si imel ves čas največje zaupanje. Vsi se strinjam v tem, da nisi podvzel prave taktike. S tem, da trdovratno molčiš, padaš v nevarnost, da te končno v resnicu spoznajo krivim. Dobro me poslušaj, kaj ti bom povedala. Ako boš čakal, da je zasišljana gotova, tedaj bo vse zgubljeno. Kadar te enkrat izročijo porotni sodniki, tedaj bo za tebe prepozno, da bi govoril. Nedolžen kot si, boš samo povzročil, da se juština zopet enkrat zmoti in začriva takoreč samomor."

Mirno in tihom je poslušal Jacques Diana. Glava mu je bila sklonjena, kot da bi hotel zakriviti bledost, ki mu je pokrivala lice. In kakor hitro je Diana vse upehana končala z govorom, je zašepetal:

"Gorje! Vse, kar si mi povedala sem govoril že sam sebi več kot enkrat!"

"In nisi govoril s seboj glede Prestava oglasa Republic Steel Corp., ki ga vidite poleg Petrovi starši so se čudili

Peter je prišel v Ameriko, ko je bil star 18 let. Dobil je delo. Sel je v večerno šolo. Postal je ameriški državljan. Oženil se je. Zdaj je preddelavec v Republic Steel.

Ravno predno se je začela vojna v Evropi, je Peter poslal po starše v domovino.

Ko sta zagledala do dežela, sta se čudila. Čudila sta se našim poslopjem, našim cerkvam, našim bolnišnicam, našim javnim šolam, našim parkom. Čudila sta se tisočem avtom na cestah in na tovarniških zemljiščih.

Čudila sta se, ko sta videla, da Peter lastuje moderno hišo, z dobro monterno napravo, gorko in mrzlo tekočo vodo; da je imel radijo, telefon, električno luč, avtomobil, da je pohajal v kino, k žogometnim igram, da je govoril kar je hotel, čital kar je hotel in veroval kar je hotel.

Nista mogla prav doumeti vsega, tega, kar sta videla in slišala, vse tako novo, vse tako drugačno. Peter jima je razložil vse te stvari, da so del življenja tukaj, toda so zdaj v nevarnosti in da Peter in milijoni drugih, resno mislečih Amerikanov, v industriji, na farmah, v armadi, mornarici in letalstvu — ter v taboriščih — delajo in se bore, da jih ščitijo.

Kot Peter so tudi njegovi starši ponosni na dejstva, da daje Republic na tisoče ton jekla za tanke, armadne truke, skavtné avte, topove, ladje in letala.

S tem imajo dodaten čut varnosti v zavesti, da je zgradila Republic ogromno novo tovarno i z ključno da producira oklepne plošče, da dodaje nove plavže, da izgotovi več jekla in elektrofurnezi izdelajo sedemkrat toliko, da dela vse v svoji moči, da omogoči 71,000 Republic uslužbenec napravljati jeklo in več jekla, da pomagajo dati 'več produkcije za zmago'.

"Ali misliš, da bi bila jaz sedaj pri tebi, ako bi on mislil Republic ogromno novo tovarno i z ključno da producira oklepne plošče, da dodaje nove plavže, da izgotovi več jekla in elektrofurnezi izdelajo sedemkrat toliko, da dela vse v svoji moči, da omogoči 71,000 Republic uslužbenec napravljati jeklo in več jekla, da pomagajo dati 'več produkcije za zmago'."

"Tvoj oče je postal v Parizu za vsak slučaj, ako bo treba nastaviti apel na kakem višjem mestu."

Jacques pa zmaje z glavo in reče:

"Nikakor ne."

"Ah, Jacques, nikakor se ne zavedaš, v kakšno ogromno nevarnost se podajaš! Tebi ni nemoj —"

"Vse vem," odvrne Jacques, ko prekine Diana s hripavim glasom, "znano mi je, da me čaka krvnikova sekira ali pa ga-leje."

Diana je kar otrpnila radi strahu.

Ubogo dekle! Bila je prepicana, da se bo samo pokazala Jacquesu, pa bo triumfiral nad trdovratnostjo Jacquesa. Misliila je, da bo izvedela vse, toda Jacques je bil še vedno enako trmoglav kot prvi dan. Vsa prestrašena vzklikne:

"Kakšna grozna nesreča je to! Nekaj si si vtepel v glavo in sedaj nečes odnehati."

"Jaz moram molčati."

"Ni potrebno. Gotovo nisi premislil —."

"Premislil sem!"

In s komaj slišnim glasom še doda:

"Kaj vendar misliš, da sem delal v teh strašnih, mrtvaških sto in tridesetih urah, odkar se nahajam za zidovjem zaporov — sam, izpostavljen strašni katastrofi. Računal sem na vse, toda izhoda ne najdš."

"To je ravno težava s teboj, Jacques; postal si žrtev svoje lastne domišljije. Nikogar ni, ki bi ti mogel pomagati. Gospod Folgat se je včeraj tako izjavil. Ni ga moža na svetu, ki bi postal hladnokren, potem ko se je nahajal štiri dneve za zidovjem ječe. Žalost in samota sta žalostni tolažnici. Jacques, vzdrami se, bodi mož; poslušaj svoje najboljše priatelje, ki govorijo s teboj potom mene.

FOUNDED 1894
46 Convenient Banking Offices

CONDENSED STATEMENT OF CONDITION, DECEMBER 31, 1941

ASSETS	
Cash on Hand and in Banks	\$168,855,826.37
United States Government obligations, direct and guaranteed	174,091,824.53
State, Municipal and Other Bonds and Investments, including Stock in Federal Reserve Bank, less Reserves	13,510,594.17
Loans, Discounts and Advances, less Reserves	165,794,564.70
Banking Premises, less Reserves	5,580,473.50
Other Real Estate (including Investments and other assets indirectly representing other real estate) less Reserves	3,145,600.07
Other Resources, less Reserves	1,242,982.35
Customers' Liability on Acceptances Executed by this Bank	113,446.50
Customers' Liability on Loan Commitments	2,445,000.00
Total	\$534,780,312.19

LIABILITIES	
Capital Notes (Subordinated to Deposits and Other Liabilities)	\$11,800,000.00
Capital Stock	13,800,000.00
Surplus and Undivided Profits	7,699,161.86
Reserve for Contingencies	1,112,026.63
Reserve for Interest on Capital Notes to Feb. 1, 1942	178,454.79
Total	34,589,643.28

United States Government Obligations carried at \$10,002,677.65 are pledged to secure public funds and trust deposits and for other purposes as required or permitted by law.

MEMBER FEDERAL RESERVE SYSTEM
Member Federal Deposit Insurance Corporation

Jos. Zele in Sinovi

POGREBNI ZAVOD

Automobil in bolniški voz redno in ob vsaki urki na razpolago.

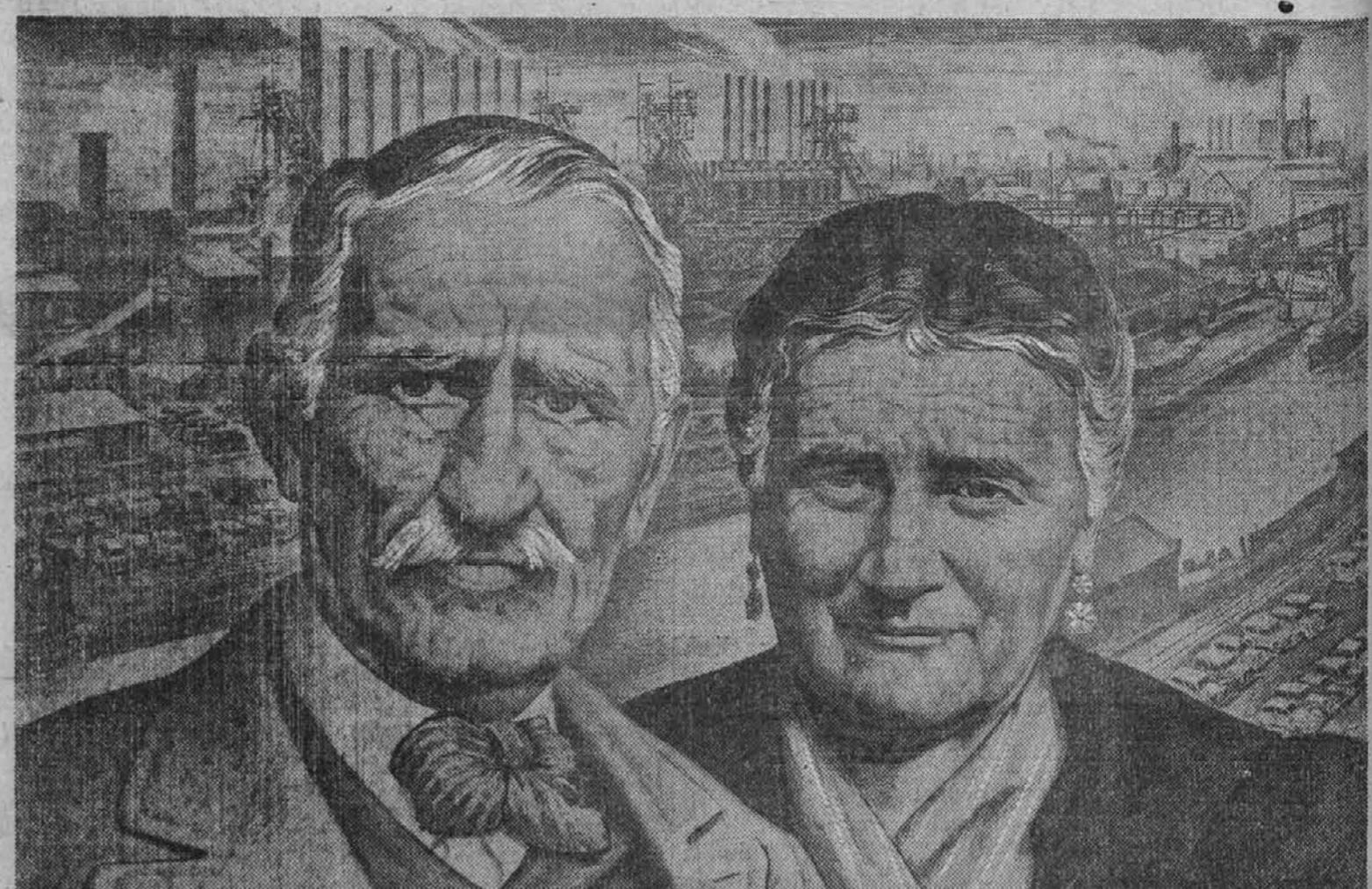
MI smo vedno pripravljeni z najboljšo postrežbo

6502 ST. CLAIR AVENUE Tel.: ENDicott 0583

COLLINWOODSKI URAD: 452 E. 152D STREET Tel.: KENmore 3118

Mi koljemo s koruzo pitane prasišče. Z vsakim prasiščem dobite krije, jetra in čreva zaston. Prodajamo vsak dan soljena čreva. Mi dopeljemo na dom brezplačno, Cleveland in okolico.

JOHN TOMPKINS, 3979 W. 25 St., SHadyside 3689

Pete's Parents were Amazed

Pete came to America when he was eighteen.

He got a job. Went to-night school. Became an American citizen. Was married. Now he's a foreman—with Republic Steel.

Just before the war enveloped Europe, Pete sent back home for his parents.

When they saw this country, they were amazed. They were amazed at our buildings, our churches, our hospitals, our public schools, our parks. They were amazed at the thousands of cars on the streets—and in factory parking lots.

They were amazed to find that Pete owned a modern home, with good plumbing and hot and